



## Oslos nya, iögonfallande museum: Strålkastare från ERCO belyser världens största samling med konstverk av Munch

Ett iögonfallande museum vid vattnet som dedikeras världens största samling med verk av den norska konstnären Edvard Munch har öppnat i hans hemstad Oslo. Munch betraktas som en av 1900-talets mest betydelsefulla representanter för symbolism och hans målning Skriet är en av konstvärldens mest ikoniska bilder. Det 60 meter höga tornet som ritats av den spanska arkitekten Juan Herreros har 13 våningsplan och 11 galleriutrymmen med stora variationer i takhöjder och rummsstorlekar. Den konstnärliga flexibilitet som detta möjliggör krävde ett mycket mångsidigt belysningsystem som kan uppfylla de vitt skilda krav som individuella utställningsföremål och utrymmen ställer.

### Projektdata

Kund:	Munchmuseet Oslo / Norge
Arkitektur:	estudio Herreros, Madrid / Spanien
Ljusdesign:	ZENISK, Oslo / Norge
Foto:	Tomasz Majewski, Oslo / Norge

### Perfekt anpassat ljus

I den ljuslösning som utvecklats av det Oslo-baserade ljusdesignföretaget Zenisk belyses konstverken nästan helt och hållet av ERCOs universella strålkastarsystem [Parscan](#). Systemet har utvecklats speciellt för museer och består av flera storlekar, optiska tillbehör och nio olika, utbytbara ljusfördelningar som kan anpassas utan verktyg.

Detta gav Zenisk möjlighet att utforma belysningen med hänsyn till utställningsföremålens individuella krav samtidigt som armaturerna enkelt kan

förflyttas och ställas in för både tillfälliga och permanenta utställningar. De olika typerna av konstverk ställs ut på varierande sätt. Här finns allt från stora, vägghängda målningar utan glas till målningar med glas och horisontellt monterade konstverk i skåp.

Runt 2500 DALI-styrda [Parscan-armaturer](#) har monterats med olika effektal – 12W, 24W eller 48W – och med en mängd olika spridningsvinklar och tillbehör som säkerställer bästa möjliga visuella komfort för besökarna. "Vi har använt hela sortimentet i ERCOs Parscan-serie för att anpassa ljuset

perfekt till varje enskilt konstverk och alla utställningssituationer", säger Kristin Bredal, chefsdesigner på Zenisk.

#### Statiska och dynamiska

Indelningen av byggnaden i två zoner – en statisk och en dynamisk – har också inverkat på arbetet med belysningslösningen. Konstverken är placerade i den statiska zonen som saknar dagsljus – en av många åtgärder som ska skydda konsten. Den dynamiska zonen är mer öppen och har stora glasytor som låter besökarna njuta av utsikten över Oslo.

Besökarna kommer in i utställningslokalerna via dagsljusbelysta utrymmen som övergår i slutna utrymmen som belyses med artificiellt ljus. Detta medförde långa diskussioner om tiden som besökarna behöver för att anpassa sig från dagsljuset till de låga ljusnivåer som krävs för konsten. Zenisk ville utforma ljuset så att besökarna inte skulle lägga märke till den artificiella belysningen i rummet, utan snarare få intrycket att utrymmena är naturligt dagsljusbelysta med intuitiv orientering.

"Vi ville att konstverken skulle upplevas som naturligt belysta utan någon synlig, betonad fokusering och givetvis även utan reflexer eller bländning", säger Kristin Bredal. "För både museet och oss var det en viktig princip att utställningshallarna ska upplevas ljusa och trivsamma. Vi ville inte ha mörka rum där konstverken framträder som ikoner.

"Det var också viktigt att få fram de rena färgerna och lyster i Munchs målningar, teckningar och tryck", lägger hon till.

"Därför lade vi stor tonvikt på ljus kvalitet, färgåtergivning, ljusfördelning och spridningsvinkel."

En varmvit färgtemperatur på 3000K används genomgående. Utmärkt färgåtergivning var ett grundläggande krav. "Den viktigaste egenskapen är färgåtergivningen och det råder ingen tvekan om att ERCO levererar exceptionellt hög kvalitet på

den punkten", säger Kristin Bredal. "Och dessutom värdesätter vi kvaliteter som jämn ljusfördelning och praktiska egenskaper som enkelt utbytbar optik."

#### "Vår tids Mona Lisa"

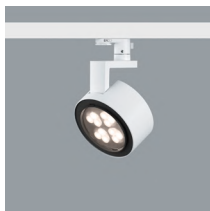
Utställningens mittpunkt är naturligtvis Skriet, som av den amerikanske journalisten och konstkritikern Arthur Lubow har beskrivits som "vår tids Mona Lisa". Museet har närmare bestämt tre versioner av Munchs berömda konstverk. De är monterade i skåp som öppnas en i taget, då verken är ömtåliga och känsliga för ljus. Rummet är helt mörklagt och skåpen svartlackerade.

Konstverken belyses med endast 25 lux med ERCOs strålkastare [Eclipse](#) och exakt anpassad framing. "Detta skapar ett intryck av att konstverket träder fram ur mörkret", säger Kristin Bredal. "Färgåtergivningen måste vara naturlig och hålla hög kvalitet hela vägen ned till 25 lux. Resten av utställningen skulle belysas på ett sådant sätt att det centrala konstverket inte uppfattas som dämpat jämfört med omgivningen." Eclipse är enastående energieffektiv: hög illuminans på målytan trots låg anslutningseffekt. Ljuset hamnar bara där det behövs, utan spill-ljus tack vare exakta, specialanpassade optiska system. Ett perfekt exempel på hållbar belysning som fokuserar på perceptionsorienterat ljus.

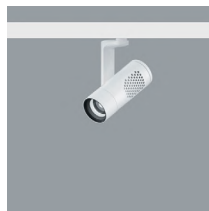
Samlingen, som Munch testamenterade till den norska regeringen vid sin död 1944, består av drygt 26 700 verk, däribland runt 1200 målningar och över 42 000 museumsföremål. "Konstverkens särprägel, deras visuella uttryck, berättelsen i utställningens sammansättning och hur rummet och utställningsföremålens placering uppfattas var faktorer som krävde noggranna överväganden", förklarar Kristin Bredal.

"Fördelningen och balanseringen av ljuset är faktorer där vårt yrkeskunnande kan ge upplevelsen ett mervärde. De är ofta rätt subtila, men betyder en hel del."

#### Armaturer som använts i projektet



Parscan



Eclipse InTrack

## Om ERCO

ERCO är en internationell specialist på högkvalitativ och digital arkitekturbelysning. Familjeföretaget, som grundades 1934, har verksamhet i 55 länder över hela världen med självständiga försäljningsorganisationer och partners.

För ERCO är ljuset arkitektens fjärde dimension – och därmed en integrerad del av ett hållbart byggande. Ljus är vårt bidrag till att göra samhället och arkitekturen bättre och samtidigt värna vår miljö. ERCO Greenology® – företagets strategi för hållbar belysning – förenar miljöansvar med tekniskt kunnande.

I ljusfabriken i Lüdenscheid utvecklar, former och producerar ERCO armaturer med

tyngdpunkt på ljus teknisk optik, elektronik och hållbar design. Ljusverktögen uppstår i nära samverkan med arkitekter samt ljus- och elplanerare. De används primärt på följande områden: Work och Culture, Community och Public/Outdoor, Contemplation, Living, Shop och Hospitality. ERCOs ljuse experter stöder planerare världen över att förverkliga sina projekt med exakta, energieffektiva och hållbara ljuslösningar.

Om du vill ha mer information eller bildmaterial om ERCO är du välkommen att besöka oss på [www.erco.com/presse](http://www.erco.com/presse). Vi levererar gärna även material om projekt över hela världen för din rapportering.

Provexemplar och länkar önskas.

Om du vill ha mer information eller bildmaterial, är du välkommen att kontakta:

### ERCO GmbH

Katrin Haner  
Content Manager / PR  
Brockhauser Weg 80-82  
58507 Lüdenscheid  
Tyskland  
Tel.: +49 2351 551 345  
[k.haner@erco.com](mailto:k.haner@erco.com)  
[www.erco.com](http://www.erco.com)

### mai public relations GmbH

Arno Heitland  
PR Consultant  
Leuschnerdamm 13  
10999 Berlin  
Tyskland  
Tel.: +49 30 66 40 40 553  
[erco@maipr.com](mailto:erco@maipr.com)  
[www.maipr.com](http://www.maipr.com)



